

Vänsterpartiet

Motion till Malmö kommunfullmäktige

Återkommunalisera elnätet

Under en lång tid har gemensamt ägda tillgångar såväl anläggningar som verksamheter överförts eller sålts till privata aktörer. Detta gäller både Malmö som i resten av landet. Detta har skett utan att medborgarna tillfrågats. Orsakerna finns både i ideologiska val och i mer konkreta ekonomiska behov. I Malmös fall var det en kombination av behov av pengar och en allmän syn att kommunen mer borde inrikta sig på att utveckla andra verksamheter som fällde avgörandet.

Försäljning av Malmö Energi

Efter viss politisk strid såldes det dåvarande kommunala bolaget Malmö Energi till Sydkraft som tidigare varit ett interkommunalt bolag där man tidigare varit delägare. Försäljningen omfattade även gasnät och fjärrvärmenät samt tillhörande produktionsanläggningar. Snart skulle energimarknadens avreglering innebära att alla tidigare gemensamt ägda tillgångar hamnade i E.ON koncernen med begränsad känsla för "public service" och med huvudmän i Tyskland och aktierna noterade på utländska börser.

En offentlig och ofantlig förlustaffär

De pengar som frigjorts hade kunnat lånas upp till låg ränta men kraven på budget i balans gör att privata aktörer ges stora möjligheter till goda affärer. Regelverket har skapat förutsättningar för att stora värden flyttats från offentligt till privat ägande. Elnätet genererar en säker icke konkurrensutsatt vinst för E.ON på en i övrigt pressad energimarknad. Det finns många exempel på sådana försäljningar i Sverige. När pengarna använts får alla medborgare som är kunder betala med ett högre elpris i princip för alltid. Efter 5-10 år när köpeskillingen tjänats in kommer miljardöverskott snabbt skapas. Prisökningarna för konsumenterna för användning av elnätet ökar hela tiden efter justering för inflation, samtidigt som kostnaderna för elen minskar. Energimyndigheten som övervakar prissättningen har inte kunnat motverka det ökande priset, och vid överklagande till domstol har de stora nätägarna fått rätt. Varken alliansen eller nuvarande rödgrön regering har visat något intresse att förändra detta. Parallellerna med oskäliga vinster i välfärdssektorn är slående. Låneräntan vid ett återköp är i dagens läge mellan 5-10 % lägre än den vinst som plockas ur nätet idag.

Nätmonopolet

Elnätet är ett naturligt monopol och skall upplåtas åt alla och bör därför ägas gemensamt. Småskalig elproduktion från sol och vind ökar i betydelse och kan vid kommunalt ägande främjas utan stora producenters särintresse. Både elnät och elproduktion är en del av samhällets infrastruktur, som vi gemensamt byggt upp utifrån gemensamma behov. För Vänsterpartiet är det väsentligt att elnätet är ägt av samhället genom exempelvis stat eller kommun. Den tekniska energiomställningen av energisystemet, med exempelvis småskalig energiproduktion, förändrar ägande- och produktionsstrukturerna så att framtidens energikonsumenter samtidigt är framtidens energiproducenter. Därför behöver nätet som länkar dem samman ägas av det offentliga och inte begränsas av privata ägarintressen. Den avreglering som gjordes har inte lett till varken lägre priser eller större trygghet för konsumenterna, tvärtom. Det är tydligt att elmarknaden behöver göras om i grunden.

Vänsterpartiet yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

- att en utredning tillsätts för att utvärdera den årliga ekonomiska förlusten av att inte äga elnätet i Malmö stad samt göra en aktuell värdering av elnätet
- att se över de ekonomiska och organisatoriska möjligheterna att köpa tillbaka elnätet inom Malmö stad
- att diskussioner inleds med nuvarande nätägare om återköp av elnätet

Malmö 2017-06-16

Anders Skans (V)